

Uzasadnienie do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu
z dnia 26 lipca 2022 r.
zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych
dla obszaru Natura 2000 Dobromierz PLH020034

Zgodnie z art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 916) regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.

Zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronny dla obszaru Natura 2000 Dobromierz PLH020034 zostało ustanowione przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu w dniu 9 maja 2014 r. i ukazało się w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego w dniu 12 maja 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Dol. poz. 2341).

Powodem aktualnej zmiany zarządzenia są:

- 1) konieczność aktualizacji załączników nr 1 i 2 na skutek zmian granic obszaru, zatwierdzonych decyzją Komisji Europejskiej 2022/231 z dnia 16 lutego 2022 r. w sprawie przyjęcia piętnastego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2022) 854) (Dz. U. UE L z dnia 21 lutego 2022 r.);
- 2) konieczność aktualizacji zapisów zarządzenia (załączniki nr 3-5) na skutek wprowadzenia zmian w standardowym formularzu danych dla obszaru, zwanym dalej „SDF”.

Zmiana zapisów standardowego formularza danych nastąpiła w wyniku pozyskania przez organ nowych danych dotyczących siedlisk i gatunków występujących w obszarze. Dane przyrodnicze pozyskane zostały w trakcie badań terenowych na potrzeby opracowania planu zadań ochronnych dla obszaru, jak również w trakcie późniejszych badań terenowych związanych z uzupełnieniem stanu wiedzy na temat siedliska przyrodniczego 6210 murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea* i ciepłolubne murawy z *Asplenion septentrionalis Festucion pallescentis*);

- 3) konieczność uszczegółowienia zapisów zawartych w załączniku nr 4 do zarządzenia – cele działań ochronnych zostały określone dla wszystkich przedmiotów ochrony obszaru, jednak zapisy te nie określały celów ilościowych.

Szczegółowe określenie celów działań ochronnych umożliwi poddanie ich analizie, w toku szeroko pojętych ocen oddziaływania na środowisko, w tym w szczególności ocen oddziaływania na obszary Natura 2000, prowadzonych na podstawie *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 ze zm.). Cele te powinny być nie tylko jakościowe, ale także ilościowe, a więc mierzalne, najlepiej związane z utrzymaniem bądź poprawą określonej wartości konkretnego parametru lub wskaźnika stanu zachowania. Takie formułowanie celów umożliwia zarówno ocenę osiągnięcia założonych celów ochrony danego obszaru Natura 2000, jak i prawidłową ocenę ewentualnego oddziaływania przedsięwzięć na obszary Natura 2000.

W związku z powyższym uszczegółowiono cele działań ochronnych dla wszystkich siedlisk i gatunków stanowiących przedmioty ochrony obszaru. Wskazane cele ochrony uwzględniają najnowsze z dostępnych ocen stanu zachowania dla poszczególnych parametrów i wskaźników dla przedmiotów ochrony obszaru. Parametry/wskaźniki stanu ochrony, odrębne dla każdego siedliska lub gatunku, zostały oparte na podstawie wskaźników stanu zachowania zawartych w metodyce monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 *ustawy o ochronie przyrody*, i raportów, o których mowa w art. 38 tej *ustawy*.

Właściwy stan ochrony to pojęcie używane w ochronie przyrody w Unii Europejskiej, w tym szczególnie w ochronie obszarów Natura 2000. Jest to stan siedliska przyrodniczego, przy którym naturalny zasięg siedliska przyrodniczego i obszary zajęte przez to siedlisko w obrębie jego zasięgu nie zmieniają się lub zwiększają się, struktura i funkcje, które są konieczne do długotrwałego utrzymania się siedliska, istnieją i prawdopodobnie nadal będą istniały oraz typowe dla tego siedliska gatunki znajdują się we właściwym stanie ochrony. Natomiast w odniesieniu do gatunków, jest to stan gatunku, przy którym dane o dynamice liczebności populacji tego gatunku wskazują, że gatunek jest trwałym składnikiem właściwego dla niego siedliska, naturalny zasięg gatunku nie zmniejsza się ani nie ulegnie zmniejszeniu w dającej się przewidzieć przyszłości oraz odpowiednio duże siedlisko dla utrzymania się populacji tego gatunku istnieje i prawdopodobnie nadal będzie istniało.

Pojęcie może być stosowane zarówno do krajowych i regionalnych zasobów siedlisk przyrodniczych i gatunków, jak i do siedlisk przyrodniczych oraz gatunków w obszarze Natura 2000.

W obszarze Natura 2000 osiągnięcie właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków, będących w nim przedmiotami ochrony, jest celem strategicznym ochrony obszaru.

W praktyce właściwy stan ochrony siedliska przyrodniczego w obszarze Natura 2000 to taki stan, w którym:

- powierzchnia siedliska nie zmniejsza się, ani nie jest antropogenicznie pofragmentowana;
- ekosystem jest w dobrym stanie, brak znaczących zaburzeń, zachodzą typowe dla ekosystemu procesy ekologiczne, stan typowych gatunków jest właściwy, różnorodność biologiczna związana z ekosystemem jest niezubożona;
- brak jest zagrożeń i negatywnych trendów wobec siedliska przyrodniczego, a zachowanie siedliska w stanie nie pogorszonym w perspektywie co najmniej 10-20 lat jest niemal pewne.

Natomiast właściwy stan ochrony gatunku w obszarze Natura 2000 to taki stan, w którym:

- liczebność jest stabilna w dłuższym okresie (mogą występować naturalne fluktuacje) oraz populacja wykorzystuje potencjał obszaru oraz struktura wiekowa, rozrodczość i śmiertelność prawdopodobnie nie odbiegają od normy;
- wielkość siedliska gatunku jest wystarczająco duża, a jego jakość odpowiednio dobra dla długoterminowego przetrwania gatunku;
- brak jest istotnych negatywnych oddziaływań i nie przewiduje się większych zagrożeń w przyszłości, nie obserwuje się negatywnych zmian w populacji i siedlisku. Zachowanie gatunku w perspektywie 10-20 lat jest niemal pewne.

Jeżeli którykolwiek z tych warunków nie jest spełniony, to stan ochrony określa się jako niezadowalający (niewłaściwy) lub zły, zależnie jak poważne są odchylenia od powyższych warunków. Właściwy stan ochrony oznacza się symbolem FV, stan niezadowalający (niewłaściwy) symbolem U1, a stan zły – symbolem U2.

Zgodnie z obowiązującą wersją SDF (aktualizacja styczeń 2022 r.) dla obszaru Natura 2000 Dobromierz PLH020034, w obszarze chronionych jest 17 typów siedlisk przyrodniczych oraz 5 gatunków zwierząt wymienionych w *Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 1713)*. Zaznaczyć należy jednak, że dla części z nich, tj. dla siedlisk

przyrodniczych: 3270 zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością *Chenopodion rubri p.p.* i *Bidention p.p.* oraz 6430 ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*), a także gatunku 6177 modraszek telejus *Maculinea (Phengaris) teleius*, nie określano celów działań ochronnych z uwagi na ich planowane – po uzyskaniu akceptacji Komisji Europejskiej – usunięcie z listy przedmiotów ochrony (siedliska 3270 i 6430) oraz z SDF (gatunek 6177). Z uwagi na bardzo krótki okres, jaki pozostał do końca obowiązywania przedmiotowego planu zadań ochronnych (tj. do maja 2024 roku), dla wszystkich przedmiotów ochrony obszaru proponuje się utrzymanie dotychczasowego stanu ochrony.

Cele działań ochronnych zostały sformułowane zgodnie z ogólną zasadą przybliżania obszaru do stanu „przyrodniczo optymalnego”, przy uwzględnieniu aktualnego stanu wiedzy na temat przedmiotów ochrony, istniejących uwarunkowań społeczno-gospodarczych oraz panujących ograniczeń (wynikających z krótkiego okresu pozostałego do końca obowiązywania PZO oraz możliwości technicznych).

W przypadku siedlisk, których ogólny stan ochrony – w świetle dostępnej wiedzy – jest niezadowalający (niewłaściwy U1), tj.: 3260 nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (*Ranunculion fluitantis*), 40A0 subkontynentalne zarośla okołopannońskie, 6110 skały wapienne i neutrofilne z roślinnością pionierską (*Alyso-Sedion*), 6210 murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea* i ciepłolubne murawy z *Asplenion septentrionalis Festucion pallentis*), 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*), 8150 środkowoeuropejskie wyżynne rumowiska krzemianowe, 8220 ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z *Androsacion vandellii*, 9170 grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum*), 9180 jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (*Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani*), 9190 kwaśne dąbrowy (*Quercion robori-petraeae*), 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe i 91I0 ciepłolubne dąbrowy (*Quercetalia pubescenti petraeae*), celem ochrony jest utrzymanie takiego stanu ochrony, tj. niedopuszczenie, aby stan ochrony siedliska pogorszył się do złego stanu ochrony. Wskazano, że powierzchnia siedlisk w obszarze nie może ulec zmniejszeniu w istotny sposób w stosunku do powierzchni wykazanych w SDF – zaplanowano zachowanie minimum 95% (w przypadku siedlisk powszechnych w obszarze) albo 100% (w przypadku siedlisk cennych albo zajmujących niewielkie powierzchnie w obszarze) powierzchni tych siedlisk w obszarze. Ponadto określono cele działań ochronnych dla wszystkich siedlisk stanowiących przedmioty ochrony

obszaru, wskazując te cele dla wskaźników/parametrów stanu ochrony siedliska podanych w metodyce Państwowego Monitoringu Środowiska, zwanego dalej „PMŚ”. W przypadku braku danych dla pojedynczych wskaźników, zaplanowano cele działań ochronnych dla pozostałych wskaźników określonych w metodyce PMŚ, co jest to wystarczające do utrzymania ich w niepogorszonym stanie.

W przypadku siedlisk, których ogólny stan ochrony jest zły (U2), tj.: 6190 murawy pannońskie (*Stipo-Festucetalia pallentis*), 6230 górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (*Nardion* – płaty bogate florystycznie) i 7230 górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, z uwagi na zbyt krótki okres pozostały do końca obowiązywania PZO, zaplanowano utrzymanie siedlisk na dotychczasowej powierzchni. W przypadku siedliska 6190 zły stan ochrony jest wynikiem uszkodzeń mechanicznych powodowanych przez muflony. Pomimo realizacji działań ochronnych (grodzenie), do czasu zakończenia obowiązywania PZO nie ma możliwości, by stan ochrony siedliska uległ poprawie.

W odniesieniu do gatunku nietoperza 1318 nocek łydkowłosy *Myotis dasycneme* zaproponowano utrzymanie obecności gatunku w obszarze, co wynika z faktu, iż dotychczas nie stwierdzono zimowisk ani kolonii rozrodczych gatunku w obszarze (potwierdzono żerowanie). W przypadku gatunku motyla, tj. 6179 modraszka nausitousa *Maculinea (Phengaris) nausithous*, dla którego brak jest szczegółowych danych dotyczących populacji gatunku, określono cele dotyczące jego siedliska, co jest wystarczające do utrzymania gatunku w niepogorszonym stanie ochrony. Natomiast w przypadku gatunków teriofauny, tj. 1355 wydry *Lutra lutra* i 1337 bobra *Castor fiber* celem ochrony jest utrzymanie w obszarze stabilnych populacji tych gatunków.

W przypadku monitoringu przedmiotów ochrony, z uwagi na ograniczenia czasowe i finansowe, zaktualizowano zapisy dotyczące wymaganej częstotliwości prowadzonych badań.

Ustanowienie zarządzenia zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronny dla obszaru Natura 2000 Dobromierz PLH020034 poprzedzone zostało przeprowadzeniem postępowania z udziałem społeczeństwa.

Zawiadomienie znak WPN.6320.7.2022.AK z dnia 28 marca 2022 r. o zamiarze przystąpienia do sporządzenia projektu zmiany planu zadań ochronnych ustanowionego zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 9 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dobromierz PLH020034 (Dz. Urz. Woj. Dol. poz. 2341) zostało opublikowane w dniu

31 marca 2022 r. w Gazecie Wyborczej oraz w dniu 28 marca 2022 r. na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu.

Następnie w dniu 7 kwietnia 2022 r. w Gazecie Wyborczej oraz na stronie internetowej tut. Urzędu ukazało się obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu znak: WPN.6320.7.2022.AK.2. z dnia 6 kwietnia 2022 r. w sprawie przystąpienia do procedury udziału społeczeństwa w ramach prowadzonego postępowania administracyjnego w sprawie zmiany planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000: Dobromierz (PLH020034), Rudawy Janowickie (PLH020011) i Góry Kamienne (PLH020038).

Od dnia 8 kwietnia 2022 r. do dnia 28 kwietnia 2022 r. (włącznie) każdy mógł:

- zapoznawać się z założeniami do projektów zmiany planów zadań ochronnych na stronie internetowej <http://bip.wroclaw.rdos.gov.pl/obwieszczenia> oraz w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu, Al. Jana Matejki 6, 50-333 Wrocław,
- zgłaszać uwagi i wnioski do postępowania w formie pisemnej pod ww. adresem, ustnie do protokołu lub w formie elektronicznej na adres e-mail: sekretariat.wroclaw@rdos.gov.pl, a także za pomocą innych środków komunikacji elektronicznej przez elektroniczną skrzynkę podawczą tutejszego organu.

Poinformowano również, że organem właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu oraz że uwagi i wnioski wniesione po wyznaczonym terminie pozostaną bez rozpatrzenia.

W trakcie ww. terminu uwagi złożył Nadleśniczy Nadleśnictwa Jawor (pismo znak ZG.7210.1.2022 z dnia 27 kwietnia 2022 r.). W piśmie wskazano, że w załączniku nr 5 aktualizacji – zgodnie ze wskazaniem Programu ochrony przyrody, stanowiącego część Planu urządzania lasu na lata 2018-2027 – wymagają adresy pododdziałów, w których stwierdzone zostały siedliska przyrodnicze. Uwaga została uwzględniona i wprowadzono stosowne korekty w ww. zakresie.

Projekt zmiany zarządzenia został uzgodniony w trybie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o województwie i administracji rządowej w województwie (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 135 ze zm.) przez Wojewodę Dolnośląskiego postanowieniem znak NK-OP.054.702.2022.BW z dnia 9 czerwca 2022 r.